

Vergaderjaar 2023–2024

28 676

NAVO

30 806

Onbemande vliegtuigen (UAV)

Nr. 442

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 oktober 2023

Mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken informeer ik uw Kamer dat het kabinet heeft besloten een nieuwe militaire bijdrage te leveren aan de bescherming van het NAVO-verdragsgebied. Nederland stelt drie onbewapende MQ-9 *Reaper* systemen beschikbaar vanaf het eerste kwartaal van 2024 voor een periode van minimaal zes maanden, met de mogelijkheid tot zes maanden verlenging. Het is de eerste keer dat Nederland de MQ-9 buiten het Koninkrijk inzet.

Nederland draagt met de MQ-9 inzet op significante en relevante wijze bij aan het versterken van de inlichtingenpositie van de NAVO op de Oostflank en daarmee aan het versterken van de collectieve afschrikking en verdediging van het bondgenootschappelijk verdragsgebied. In de context van de Russische aanvalsoorlog richting Oekraïne blijft dat van groot belang. Ook kan Nederland met deze inzet waardevolle ervaring opdoen met deze relatief nieuwe capaciteit in bondgenootschappelijk verband, in de context van de verwachte toekomstige Nederlandse bijdragen aan de nieuwe militaire verdedigingsplannen van de NAVO.

Tevens toont Nederland op deze wijze zijn solidariteit met bondgenoot en gastland Roemenië, na de recente schendingen van het Roemeense luchtruim. Nederland neemt met deze inzet zijn verantwoordelijkheid als bondgenoot. Als eerste inzet van dit systeem in NAVO-verband is deze inzet een krachtig teken van eendracht, daadkracht en onderlinge solidariteit.

De MQ-9's worden ingezet om inlichtingen te verzamelen voor zogeheten defensieve *Air Shielding* operaties op de Oostflank van het NAVO-verdragsgebied. Als onderdeel van de NAVO *Enhanced Vigilant Activities* monitoren *Air Shielding* operaties de situatie aan de grens van het verdragsgebied. Hiermee schrikken deze operaties potentiële agressie af. De MQ-9 inzet draagt zo bij aan de doorlopende voorbereiding op het verdedigen van het NAVO-grondgebied. De MQ-9 vliegt langs de grens van het verdragsgebied en over internationale wateren en draagt met zijn

sensoren bij aan het opbouwen van een accuraat situationeel beeld. Met dit beeld kunnen mogelijke misverstanden en hieraan gekoppelde potentiële escalatie worden voorkomen.

Naast de bescherming van het NAVO-verdragsgebied doet Nederland met deze inzet operationele ervaring op met het integreren van de MQ-9 in bondgenootschappelijk optreden.

De MQ-9's opereren vanuit de luchtmachtbasis Campia Turzii in Roemenië. De besturing van de MQ-9 en het verwerken van de inlichtingenproducten gebeurt vanuit de vliegbasis Leeuwarden. Met drie MQ-9's levert Nederland genoeg capaciteit voor een robuuste bijdrage aan het versterken van de inlichtingenpositie van de NAVO. Het vierde Nederlandse systeem blijft in Nederland voor trainingsdoeleinden en eventuele nationale inzet.

Aansturing en verantwoordelijkheid

De MQ-9's vliegen in directe ondersteuning van NAVO. Dit houdt in dat de NAVO haar inlichtingenbehoefte kenbaar stelt, maar kiest Nederland zelf welke inlichtingenbehoefte het invult en hoe dat wordt gedaan. Ook de verwerking van de inlichtingen blijft een nationale verantwoordelijkheid en keuze. Tijdens de inzet monitort Defensie het dreigingsbeeld aan de Oostflank en neemt mitigerende maatregelen indien nodig. De MQ-9's worden ingezet conform de daarvoor geldende juridische kaders.

De inlichtingenproducten deelt Nederland vervolgens met NAVO *Air Command* en *Joint Forces Commands* Brunssum en Napels vanuit waar de situatie op de Oostflank wordt gemonitord.

Personele inzet

De Nederlandse inzet in Roemenië omvat circa 40 personen. Inclusief de inzet vanuit Nederland bedraagt de totale personele bijdrage circa 135 personen. Een genietaakteam van circa 35 personen van het Commando Landstrijdkrachten zal voorafgaand aan de inzet het kampement op de luchtmachtbasis helpen opbouwen.

Financiering

De totale uitgaven van de Nederlandse *Air Shielding* inzet in Roemenië voor een periode van twaalf maanden worden geraamd op € 14 miljoen. Deze kosten voor de buitenlandse inzet worden gefinancierd uit het Budget Internationale Veiligheid.

Over deze inzet wordt gerapporteerd via de Voortgangsrapportage Nederlandse inzet Oostflank NAVO die jaarlijks aan uw Kamer wordt aangeboden.

De Minister van Defensie,
K.H. Ollongren